

UZASADNIENIE

I. Część ogólna

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie rozwiązań zmierzających do podniesienia poziomu bezpieczeństwa uczestników rynku finansowego korzystających z usług finansowych świadczonych poprzez różnego rodzaju tzw. platformy internetowe. Rozwiązania te mają na celu zapobieganie nadużyciom na rynku finansowym dokonywanym przy wykorzystaniu sieci Internet przez podmioty nieuprawnione do świadczenia usług finansowych.

Będą one odnosić się przede wszystkim na zagrożenia identyfikowane na rynku FOREX, tj. nadużycia na rynku finansowym dokonywane przy wykorzystaniu sieci Internet przez podmioty nieuprawnione do świadczenia usług finansowych. Niemniej obejmą także nieprofesjonalnych uczestników wszystkich sektorów rynku finansowego objętych nadzorem KNF . Projektowane przepisy stanowią także odpowiedź na konkluzje przedstawione przez Najwyższą Izbę Kontroli w informacji o wynikach kontroli P/16/007 „*Ochrona nieprofesjonalnych uczestników rynku walutowego*” z dnia 14 lutego 2017 r. W ocenie NIK, z uwagi na transgraniczny i spekulacyjny charakter tego rynku, istniały i nadal istnieją znaczące luki w systemie ochrony i bardzo wysokie ryzyko, że jego uczestnicy poniosą straty finansowe. Projekt przewiduje przyznanie KNF nowych uprawnień, w szczególności wzmocnienie instrumentów prewencyjnych związanych z prowadzoną przez KNF listą ostrzeżeń publicznych. Poszerzeniu ulegnie zakres treści publikowanych takich ostrzeżeń KNF będzie prowadził rejestr domen internetowych, które będą podlegały obligatoryjnemu blokowaniu przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących usługi dostępu do sieci Internet. Te ostatnie rozwiązania są wzorowane na przepisach ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. *o grach hazardowych* (Dz. U. z 2016 r. poz. 471, z późn. zm.), znowelizowanej ustawą z dnia 15 grudnia 2016 r. *o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2017 r. poz. 88), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2017 r. Należy oczekiwać, że takie rozwiązanie także na rynku finansowym zapewni dużą skuteczność działań prewencyjnych i zminimalizuje ryzyko korzystania przez nieprofesjonalnych uczestników tego rynku z usług świadczonych przez podmioty nieuprawnione do wykonywania takiej działalności.

Projekt przewiduje także zaostrenie odpowiedzialności karnej za nieuprawnione prowadzenie działalności w zakresie obrotu instrumentami finansowymi w przypadku gdy następstwem czynu zabronionego jest niekorzystne rozporządzenie mieniem przez poszkodowanego.

Przewiduje się podniesienie z 1% do 4% obowiązującego obecnie depozytu zabezpieczającego na rynku FOREX (obniżenie maksymalnej dźwigni do 1:25 tak jak w innych państwach) oraz zapewnienie mechanizmu zewnętrznej sądowej kontroli nad korzystaniem przez Przewodniczącego KNF z uprawnienia do żądania od podmiotu świadczącego usługi telekomunikacyjne udostępniania informacji, stanowiących tajemnicę telekomunikacyjną.

KNF oraz Narodowy Bank Polski będą mogły wymieniać na zasadzie wzajemności informacje uzyskiwane w toku wykonywania zadań, w tym informacje chronione na podstawie odrębnych ustaw, w zakresie niezbędnym do wykonywania ich ustawowych zadań. Projektowane rozwiązanie będzie miało zastosowanie również do wymiany informacji pomiędzy KNF a Bankowym Funduszem Gwarancyjnym oraz ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, a także do przekazywania informacji Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Dodany zostanie także przepis umożliwiający efektywną, wzajemną, wymianę informacji, w tym chronionych ustawowo, pomiędzy KNF a Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW).

Odrębną część proponowanych zmian stanowią rozwiązania zmierzające do optymalizacji relacji organu nadzoru z podmiotami rynku finansowego. Dotyczy to m.in. rozszerzenia ustawowych celów nadzoru nad rynkiem finansowym o działania na rzecz rozwoju innowacyjności sektora finansowego, przyznania możliwości wydawania przez KNF niewiążących interpretacji, które ułatwiłyby rozwój nowych produktów czy powstawanie innowacyjnych przedsiębiorstw oraz zwiększyły pewność prawa wśród podmiotów rynkowych, a także wprowadzenia zasad ułatwiających komunikację z organem nadzoru (m.in. zasady komunikacji w języku angielskim w przypadku podmiotów mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej).

Ponadto proponuje się rozwiązania, których celem jest:

– uzupełnienie zidentyfikowanej luki legislacyjnej, polegającej na braku ustawowej podstawy dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych umożliwiającej wydanie rozporządzenia określającego wyższą minimalną średnią wartość parametru LGD, zgodnie z art. 164 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 208 z 02.08.2013, str. 68, Dz. Urz. UE L 321 z 30.11.2013, str. 6, Dz. Urz. UE L 165 z 04.06.2014, str. 31, Dz. Urz. UE L 11 z 17.01.2015, str. 37, Dz. Urz. UE L 143 z 09.06.2015, str. 7, Dz. Urz. UE L 328 z 12.12.2015, str. 108, Dz. Urz. UE L 151 z 08.06.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 153, Dz. Urz. UE L 336 z 10.12.2016, str. 36 oraz Dz. Urz. UE L 20 z 25.01.2017, str. 4) (CRR);

– wprowadzenie podstawy prawnej dla zapewnienia kontrolerom NIK w toku realizowanych kontroli dostępu do wszystkich dokumentów będących w posiadaniu UKNF, także tych, które obejmują informacje ustawowo chronione, pozyskane przez KNF w ramach realizowanych zadań nadzorczych;

– umożliwienie przekazania do systemów ochrony przez Biuro Informacji Kredytowej informacji na temat niewykorzystania zobowiązania przez klientów banków, będących uczestnikami systemu ochrony;

– umożliwienie przekazania przez banki do zakładów ubezpieczeń, zakładów reasekuracji, dominujących podmiotów ubezpieczeniowych, dominujących podmiotów nieregulowanych lub mieszanych dominujących podmiotów ubezpieczeniowych informacji w zakresie niezbędnym dla wykonania obowiązujących te podmioty przepisów dotyczących nadzoru nad grupą;

– uzupełnienie implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającej dyrektywę 2002/87/WE i uchylającej dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 338, Dz. Urz. UE L 208 z 02.08.2013, str. 73, Dz. Urz. UE L 60 z 28.02.2014, str. 34, Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 190, Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015, str. 35, Dz. Urz. UE L 20 z 25.01.2017, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 29 z 03.02.2017, str. 1). Proponowana zmiana ma na celu implementację art. 88 ust. 2 dyrektywy przewidującego konieczność ustanowienia

w bankach istotnych komitetu ds. nominacji oraz implementację art. 91 ust. 10 dyrektywy, który nakłada na banki oraz ich komitety ds. nominacji obowiązek uwzględniania szerokiego zestawu cech i kompetencji przy zatrudnieniu członków organu zarządzającego i wprowadzenie w tym celu polityki propagującej różnorodność w ramach organu zarządzającego.

II. Część szczegółowa

1. Art. 1 – zmiany w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 196, z późn. zm.), dalej „u.n.r.f.”

Projektowane przepisy umożliwią zamieszczanie na Liście ostrzeżeń publicznych KNF nie tylko nazw podmiotów prowadzących działalność, w związku z którą złożono zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, ale także nazw domen internetowych, jeżeli działalność, w związku z którą złożone zostało zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, jest wykonywana za pośrednictwem lub przy użyciu strony internetowej. Zamieszczenie nazwy domeny internetowej będzie możliwe także z pominięciem nazwy (firmy) podmiotu prowadzącego tę działalność w przypadku gdy zostało złożone zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, ale nazwa (firma) podmiotu nie została ustalona – ten zakres regulacji obejmują przepisy dodawane w art. 6b ust. 2a–2c u.n.r.f.(art. 1 pkt 3 lit. b projektu).

KNF uzyska uprawnienie do zamieszczeniu na Liście ostrzeżeń publicznych nazwy domeny internetowej także w przypadku gdy nie złożono zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (dodanie w art. 6b ust. 4a u.n.r.f.). Informacja taka byłaby podawana w wyodrębnionej części Listy ostrzeżeń publicznych, bez przypisywania takiego wpisu do konkretnego przestępstwa. Uprawnienie to przysługiwałoby Komisji Nadzoru Finansowego w odniesieniu do stron internetowych prowadzonych w języku polskim, zawierających informacje w języku polskim lub reklamowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Projektowany przepis wprowadza dwie przesłanki dokonania takiego wpisu (muszą być spełnione łącznie). Po pierwsze strona internetowa powinna być wykorzystywana do świadczenia usług finansowych niezgodnie z wymogami ustaw, o których mowa w art. 1

ust. 2 u.n.r.f, po drugie – za zastosowaniem takiego środka przemawia ochrona interesów uczestników rynku finansowego.

Zgodnie z projektowanym art. 6c ust. 1 u.n.r.f. o podaniu do publicznej wiadomości nazwy domeny internetowej w przypadkach, o których mowa w art. 6b ust. 2a, 2b i 4a u.n.r.f., KNF będzie rozstrzygać w drodze uchwały. Uprawnienie to KNF będzie wykonywać bezpośrednio, bez możliwości udzielenia upoważnienia w tym zakresie (w trybie art. 12 ust. 1), co będzie skutkiem dodania w art. 12 u.n.r.f. przepisu ust. 2b (art. 1 pkt 6 projektu). Rozwiązania te są uzasadnione szczególnym skutkiem, jaki będzie się wiązał z dokonaniem wpisu nazwy domeny internetowej na Listę ostrzeżeń publicznych, zgodnie z art. 6c i art. 6d u.n.r.f. (art. 1 pkt 4 projektu) – następstwem umieszczenia nazwy domeny internetowej na Liście ostrzeżeń publicznych KNF będzie ich zamieszczenie w odrębnym rejestrze domen zastrzeżonych prowadzonym przez KNF, skutkujące obowiązkiem zablokowania dostępu do tych stron przez poszczególnych dostawców Internetu. Rejestr jest rozwiązaniem teleinformatycznym i umożliwia automatyczne przekazywanie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym świadczącym usługi dostępu do sieci Internet informacji o zastrzeżonej domenie internetowej.

Uchwała podjęta w tym zakresie przez KNF nie będzie decyzją administracyjną, przede wszystkim ze względu na ryzyko niezidentyfikowania strony. Od takiej uchwały podmiotowi wykazującemu interes prawny będzie przysługiwać sprzeciw, rozstrzygany w drodze decyzji (tu z założenia ujawniałaby się strona, którą byłby podmiot wnoszący sprzeciw). W dalszym etapie wnoszącemu sprzeciw przysługiwałaby skarga do sądu administracyjnego. Proponuje się także wprowadzenie dodatkowych przepisów w zakresie dokonywania wzmianek w przypadku wniesienia tzw. subsydiarnego aktu oskarżenia, tzn. z uprawnienia, o którym mowa w art. 55 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, z późn. zm.). Dodawany w art. 6b u.n.r.f. ust. 5a (art. 1 pkt 3 lit. e projektu) przewiduje, że w takim przypadku informację zamieszczoną na liście ostrzeżeń publicznych dodatkowo uzupełnia się o stosowną wzmiankę, ze wskazaniem powtórnego wydania postanowienia o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu postępowania przygotowawczego. Ponieważ po wniesieniu subsydiarnego aktu oskarżenia postępowanie toczy się bez udziału prokuratora, tym samym nie może być on także źródłem zawiadomienia, o którym mowa w art. 6b ust. 5 u.n.r.f. Stąd wzmiankę o fakcie powtórnego wydania postanowienia o odmowie wszczęcia albo o umorzeniu postępowania

przygotowawczego i skorzystaniu z uprawnienia, o którym mowa w art. 55 § 1 *Kodeksu postępowania karnego*, oraz wzmiankę o prawomocnym orzeczeniu sądu KNF będzie zamieszczać z urzędu. W konsekwencji odstąpienia od zawiadomienia pochodzącego od prokuratora w zakresie postępowań toczących się w związku z wniesieniem subsydiarnego aktu oskarżenia, konieczna stała się także odpowiednia modyfikacja ust. 11a u.n.r.f. (art. 1 pkt 3 lit. f projektu) w zakresie przesłanek pozwalających dokonać wykreślenia w takim przypadku wpisu wraz ze wzmiankami, na wniosek zainteresowanego podmiotu.

Przepis art. 1 pkt 3 lit. a projektu dokonuje korekty nowelizacji art. 6b ust. 1 u.n.r.f. wprowadzonej ustawą z dnia 30 listopada 2016 r. *o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1997). Umieszczenie przepisu dającego podstawę do podawania przez Komisję Nadzoru Finansowego do publicznej wiadomości informacji o karze pieniężnej nałożonej na dostawcę usług płatniczych w grupie przepisów odnoszących się do Listy ostrzeżeń publicznych nie jest zasadne, ponieważ w ramach Listy ostrzeżeń publicznych są ogłaszane informacje związane z prowadzeniem przez wskazywane tam podmioty działalności bez wymaganych zezwoleń i stanowiącej naruszenie przepisów prawa karnego. Korekta polega na uchyleniu w art. 6b ust. 1 u.n.r.f. zdania drugiego – treść przepisu nie ulega zmianie, z zastrzeżeniem że podanie do publicznej wiadomości informacji o karze pieniężnej nałożonej na dostawcę usług płatniczych następuje na stronie internetowej KNF.

Zgodnie z art. 1 pkt 5 projektu dodany zostaje art. 11a oraz 11b u.n.r.f. Złożona i zmienna materia regulacji rynków finansowych każe poszukiwać rozwiązań, które pomogą ograniczyć ryzyka prawne ponoszone przez podmioty rynku finansowego oraz pomogą ujednolicić praktykę stosowania prawa. W związku z tym proponuje się wprowadzenie instytucji prawnej niewiążących opinii wydawanych przez KNF. Podmiot rynku finansowego będzie miał pewność, że KNF, w określonych ramach czasowych, zajmie stanowisko w sprawie objętej wystąpieniem podmiotu nadzorowanego i oceni jego działalność z punktu widzenia regulacji rynku finansowego. Brak reakcji KNF w określonym terminie będzie uznany za potwierdzenie stanowiska podmiotu nadzorowanego. Istotnym elementem tej konstrukcji jest zapewnienie, że do momentu wydania interpretacji przez KNF nie zastosuje on sankcji w tym zakresie. Przewiduje się także objęcie tym rozwiązaniem podmiotom niepodlegającym nadzorowi KNF, spółce zamierzającej wyemitować obligacje w celu sfinansowania inwestycji innego podmiotu. Przedstawione rozwiązanie wpłynie

na większe poczucie pewności prawa, również wśród podmiotów potencjalnie zainteresowanych rozpoczęciem działalności na ściśle regulowanym rynku finansowym.

Projekt zakłada rozszerzenie ustawowych zadań nadzoru finansowego o wspieranie rozwoju innowacyjności sektora finansowego, co dotychczas nie mieści się w celach nadzoru nad rynkiem finansowym (art. 2 u.n.r.f.). Również KNF nie realizuje takiego zadania (art. 4 ust. 1 pkt 3 u.n.r.f. stanowi jedynie ogólnie o podejmowaniu działań mających na celu rozwój rynku finansowego i jego konkurencyjności). Przekłada się to na koncentrację KNF zapewnieniu stabilności rynku finansowego. Zadanie to, niezwykle ważne dla budowy zrównoważonego i innowacyjnego sektora finansowego, nie jest wystarczające – rozszerzenie ustawowych celów nadzoru finansowego o wspieranie rozwoju innowacyjności sektora może stanowić podstawę do proaktywnych i przyjaznych działań nadzoru i dalszego rozwoju krajowego rynku finansowego.

Poprawy dialogu z organem nadzoru ma zapewnić propozycja wprowadzenia w ramach kontaktów z rynkiem komunikacji w języku angielskim, co będzie stanowić istotne ułatwienie dla podmiotów zagranicznych podejmujących działalność w Polsce. Propozycja obejmuje w szczególności kontakty robocze, spotkania w celu rozmowy z podmiotami rynkowymi, wymiana korespondencji.

W art. 1 pkt 8 projektu przewiduje się zmianę art. 17 u.n.r.f.. Zgodnie z nowym brzmieniem tego przepisu KNF, na zasadzie wzajemności, będzie mogła wymieniać informacje uzyskiwane w toku wykonywania zadań, w tym informacje chronione na podstawie odrębnych ustaw, z Narodowym Bankiem Polskim, ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych oraz Bankowym Funduszem Gwarancyjnym, w zakresie niezbędnym do wykonywania ich ustawowych zadań.

Kolejna zmiana polega na dodaniu w art. 1 pkt 9 projektu przepisu art. 17ca u.n.r.f. Przepis umożliwi efektywną wymianę informacji, w tym chronionych ustawowo, pomiędzy KNF a Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Celem dodawanego w art. 1 pkt 11 projektu przepisu art. 18aa jest zapewnienie mechanizmu zewnętrznej sądowej kontroli nad korzystaniem przez Przewodniczącego KNF z uprawnienia do żądania od podmiotu świadczącego usługi telekomunikacyjne udostępniania informacji stanowiących tajemnicę telekomunikacyjną. Przepis ten zawiera rozwiązanie tożsame z uchylanym art. 38 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1289, z późn. zm.) i stanowi transpozycję do przepisów

krajowych art. 98 ust. 2 lit. d (ii) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe – UCITS (Dz. Urz. UE L 302 z 17.11.2009, str. 32, Dz. Urz. UE L 331 z 15.12.2010, str. 120, Dz. Urz. UE L 174 z 01.07.2011, str. 1, Dz. Urz. UE L 145 z 31.05.2013, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014 str. 186) oraz stosowania przepisów prawa Unii Europejskiej, które zobowiązuje państwa członkowskie do przyznania krajowym organom nadzoru takiego uprawnienia, tj. art. 23 ust. 2 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016 str.1, Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str.1 oraz Dz. Urz. UE L 287 z 21.10.2016, str. 320) oraz art. 41 ust. 1 lit. f rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniającego dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 137 z 24.05.2017, str. 41). Projektowany przepis jest wzorowany na art. 18a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1310, z późn. zm.) i zakłada, że takie żądania zgłoszone przez Przewodniczącego KNF będą poddawane kontroli Sądu Okręgowego w Warszawie. Ponadto Przewodniczący KNF będzie przekazywał sądowi, w okresach półrocznych, sprawozdanie obejmujące liczbę przypadków pozyskiwania w okresie sprawozdawczym danych telekomunikacyjnych oraz kwalifikacje prawne czynów, w związku z zaistnieniem których wystąpiono o takie dane.

2. Art. 2 – zmiany w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1988, z późn. zm.)

Zawarta w art. 2 pkt 1 projektu zmiana ustawy – *Prawa bankowego* ma na celu uzupełnienie implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE. Proponowany art. 22e Prawa bankowego ma na celu implementację art. 88 ust. 2 dyrektywy przewidującego konieczność ustanowienia w istotnych instytucjach komitetu ds. nominacji. Szczegółowy zakres zadań komitetu będzie określony w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw instytucji finansowych. Proponowany art. 22f Prawa bankowego ma na celu implementację art. 91 ust. 10 dyrektywy, który nakłada na instytucje oraz ich komitety

ds. nominacji obowiązek uwzględniania szerokiego zakresu cech i kompetencji przy zatrudnianiu członków organu zarządzającego i wprowadzaniu w tym celu polityki propagującej różnorodność w ramach organu zarządzającego.

Zmiana w art. 105 ust. 1 Prawa bankowego jest następstwem wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 11 września 2015 r. *o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1170 z późn. zm.), zwanej dalej „u.d.u.r.”, w szczególności nowych regulacji dotyczących nadzoru nad zakładami ubezpieczeń i zakładami reasekuracji w ubezpieczeniowych grupach kapitałowych; ma na celu zapewnienie skutecznego funkcjonowania nadzoru grupowego.

Nowe przepisy nakładają na zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji, w stosunku do których zachodzą przesłanki zastosowania nadzoru nad grupą określone w art. 374 ust. 1 u.d.u.r., (ewentualnie na inne niż zakład ubezpieczeń i zakład reasekuracji podmioty dominujące w grupie), m. in. obowiązki sprawozdawcze w zakresie koncentracji ryzyka na poziomie grupy oraz transakcji przeprowadzonych wewnątrz grupy. Rzetelna sprawozdawczość wymaga dostępu do informacji umożliwiających identyfikację koncentracji ryzyka oraz transakcji podlegających obowiązkowi sprawozdawczemu. W przypadku gdy podmiotem wchodzącym w skład grupy jest bank (co zdarza się w praktyce) wymaga to dostępu do informacji objętych tajemnicą bankową.

Przepisy Prawa bankowego nie zawierają regulacji, zgodnie z którą bank miałby obowiązek udzielania zakładom ubezpieczeń i zakładom reasekuracji, ewentualnie innym niż zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji podmiotom dominującym w grupie, informacji objętych tajemnicą bankową na potrzeby wykonywania obowiązków związanych z nadzorem grupowym. W szczególności możliwości takiej nie przewiduje art. 105 ust. 1 pkt 1b Prawa bankowego, ponieważ odnosi się on wyłącznie do informacji udzielanych bankom, instytucjom kredytowym lub instytucjom finansowym, a ta ostatnia kategoria nie obejmuje zakładów ubezpieczeń, zakładów reasekuracji oraz podmiotów dominujących w ubezpieczeniowych grupach kapitałowych (art. 4 ust. 1 pkt 7 Prawa bankowego w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 26 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012), tj. tzw. rozporządzenia CRR.

Podstawą prawną do udzielania w omawianym przypadku informacji objętych tajemnicą bankową nie może być przepis art. 410 ust. 1 u.d.u.r.. Wprawdzie stanowi on, że „podmioty podlegające nadzorowi nad grupą, podmioty powiązane podmiotów podlegających nadzorowi nad grupą oraz podmioty posiadające udziały kapitałowe w podmiotach podlegających nadzorowi nad grupą mogą dokonywać wymiany informacji, które mogą być odpowiednie dla celów nadzoru nad grupą”. Regulacja ta ma jednak zbyt ogólny charakter, w związku z czym jest zbyt ogólnikowa, aby można było dopatrywać się na jej gruncie odstępstwa od obowiązku zachowania tajemnicy bankowej.

Mając na uwadze powyższe, w celu zapewnienia zakładom ubezpieczeń i zakładom reasekuracji oraz podmiotom dominującym w ubezpieczeniowych grupach kapitałowych możliwości rzetelnego wykonywania obowiązków nałożonych reżimem nadzoru grupowego, a w konsekwencji w celu zapewnienia, że regulacje wymagane dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II) będą w polskim systemie prawa należycie wdrożone, proponuje się dokonanie nowelizacji art. 105 ust. 1 Prawa bankowego przez dodanie pkt 1f w brzmieniu zaproponowanym w projekcie.

Zmiana proponowana w art. 2 pkt 3 projektu polega na dodaniu w art. 105 ust. 4 pkt 5 Prawa bankowego i ma na celu umożliwienie przekazywania do systemów ochrony przez Biuro Informacji Kredytowej informacji na temat niewykonywania zobowiązania przez klientów banków, będących uczestnikami systemu ochrony w rozumieniu ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. *o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1826, z późn. zm.). Informacje te są niezbędne do utworzenia bazy danych o klientach posiadających ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania. Obowiązek utworzenia takiej bazy wynika z art. 113 ust. 7 lit. c rozporządzenia CRR stanowiącego, że instytucjonalny system ochrony ma odpowiednie i jednakowo zorganizowane mechanizmy monitorowania i klasyfikowania ryzyka, co pozwala m.in. na kontrolowanie ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania.

Zmiana zaproponowana w art. 128 ust. 6a Prawa bankowego ma na celu uzupełnienie zidentyfikowanej luki legislacyjnej, polegającej na braku delegacji ustawowej dla ministra właściwego do spraw instytucji finansowych umożliwiającej wydanie rozporządzenia określającego wyższą minimalną średnią wartość parametru LGD, zgodnie z art. 164 ust. 5

rozporządzenia CRR. W związku z tym jest wymagana także zmiany u.n.r.f. w zakresie ustanowienia ministra jako organu właściwego do wydania aktu, o którym mowa w art. 164 ust. 5 rozporządzenia CRR.

3. Art. 3 – zmiany w ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1489, z późn. zm.)

W *Prawie telekomunikacyjnym* przewiduje się uprawnienie dla Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej do nakładania kar administracyjnych na przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy nie wykonają przewidzianego w art. 6d u.n.r.f. obowiązku uniemożliwienia dostępu do stron internetowych wykorzystujących nazwy domen internetowych wpisanych do rejestru oraz przekierowania połączeń odwołujących się do nazw domen internetowych wpisanych do rejestru do strony internetowej prowadzonej przez Komisję Nadzoru Finansowego, a w przypadku usunięciu nazwy domeny z rejestru – umożliwienia dostępu do danych stron internetowych. Kwota pieniężnej kary administracyjnej została ustalona w wysokości analogicznej jak w przypadku kar nakładanych na tę samą kategorię podmiotów w związku z tożsamymi obowiązkami wynikającymi z *ustawy o grach hazardowych*.

4. Art. 4 – zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi

Zmiana art. 73 ust. 2a i 2b ustawy o obrocie instrumentami finansowymi (art. 4 ust. 1 projektu) ma na celu podwyższenie z 1% do 4% obowiązującego obecnie poziomu depozytu zabezpieczającego wymaganego dla zleceń nabycia lub zbycia instrumentów pochodnych składanych przez klientów detalicznych na rynku Forex (co do zasady transakcje rozliczane z pominięciem CCP). Proponowana zmiana powinna przeciwdziałać obecnym praktykom rynkowym oferowania klientom detalicznym instrumentów finansowym obarczonych znacznym ryzykiem inwestycyjnym przy bardzo niskim początkowym zaangażowaniu środków własnych inwestorów, co jest możliwe przy wymaganym obecnie depozycie zabezpieczającym. Zmiana ta wpisuje się w przewidziane w projekcie działania mające na celu ochronę interesów nieprofesjonalnych uczestników rynku Forex, a zarazem jest zgodna z trendem, jaki jest widoczny jest w innych państwach członkowskich.

Wymagany obecnie 1% minimalny depozyt zabezpieczający został wprowadzony z dniem 16 lipca 2015 r. ustawą z dnia 5 grudnia 2014 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r. poz. 73). Dzięki

temu rozwiązaniu została ograniczona dźwignia finansowa, jaka możliwa jest do uzyskania na takich transakcjach, do poziomu 1:100. Wprowadzone ograniczenie było wówczas rozwiązaniem nowatorskim, niespotykanym w systemach prawnych innych państw członkowskich. Niemniej, w roku 2016 szereg państw członkowskich w regulacjach krajowych przyjęło liczne zmiany mające na celu ochronę interesów inwestorów nieprofesjonalnych na rynku Forex, w tym ograniczające poziom maksymalnej dźwigni finansowej. W Wielkiej Brytanii w 2016 r. ustalono maksymalny poziom dźwigni finansowej na poziomie 1:25 dla niedoświadczonych inwestorów, którzy nie mają więcej niż 12 m-cy doświadczenia w handlu kontraktami na różnice kursowe (CFD), a dla wszystkich innych inwestorów detalicznych na poziomie 1:50. Podobnie Cypr, z uwagi na bardzo liberalną politykę w zakresie rynku Forex uważany za kolebkę tego rynku, w 2016 r. wprowadził maksymalny poziom dźwigni finansowej dla transakcji zawieranych na rynku Forex na poziomie 1:50.

W art. 4 ust. 2 projektu proponuje się dodanie art. 178 przepisu ust. 2 zaostrzającego odpowiedzialność karną sprawcy, który bez wymaganego zezwolenia lub upoważnienia zawartego w odrębnych przepisach albo nie będąc do tego uprawnionym w inny sposób określony w ustawie, prowadzi działalność w zakresie obrotu instrumentami finansowymi, w przypadku gdy następstwem jego czynu jest niekorzystne rozporządzenie mieniem przez pokrzywdzonego. W takich przypadkach zagrożenie grzywną sięgać ma do wysokości 10 mln zł, co stanowi dwukrotność zagrożenia grzywną w przypadku gdy taki skutek nie wystąpi. Obecne brzmienie art. 178 ustawy *o obrocie instrumentami finansowymi* przewiduje sankcję grzywny do wysokości 5 mln zł. Sprawca przestępstwa - stypizowanego jako przestępstwo skutkowe - będzie mógł być ścigany w każdym przypadku gdy w obszarze polskiej jurysdykcji karnej wystąpi skutek w postaci niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez pokrzywdzonego. Dotychczasowe brzmienie przepisu karnego zawartego w art. 178 ustawy *o obrocie instrumentami finansowymi*, zgodnie z tzw. zasadą terytorialności, nie pozwalało polskiemu wymiarowi sprawiedliwości na ściganie sprawców mających siedzibę zagranicą i działających zdalnie spoza terytorium RP, pomimo iż kierowali oni swoje działania do polskich inwestorów i to polscy inwestorzy stawali się osobami pokrzywdzonymi.

5. Art. 5 - zmiany w ustawie o nadzorze nad rynkiem kapitałowym

Celem zmiany polegających na uchyleniu art. 38 ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym przy włączeniu takiego przepisu do u.n.r.f. (art. 18a ust. 1a–1d) jest zapewnienie

komplementarności przepisów dotyczących postępowania wyjaśniającego na poziomie ustawy określającej organizację sprawowania nadzoru nad rynkiem finansowym.

6. Art. 6

Przepis ma charakter przepisu dostosowującego - KNF będzie mógł zastosować nowe rozwiązania także w odniesieniu do zdarzeń, które miały miejsce przed wejściem w życie niniejszej ustawy, co jest niezbędne w celu uniknięcia wątpliwości, że brzmienie Listy ostrzeżeń publicznych winno być jednolicie kształtowane według zmodyfikowanych zasad, także w odniesieniu do wcześniejszych wpisów. Zapewni to jednolitość zakresu informacji publikowanych na Liście ostrzeżeń publicznych.

7. Art. 7

Przepis końcowy wyznacza okres *vacatio legis* projektowanej ustawy. Jest on związany z uwarunkowaniami technicznymi związanymi z wdrożeniem przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego rozwiązań w zakresie rejestru przewidzianego w projektowanym art. 6d u.n.r.f.

Powyższe uzasadnia, zgodnie z § 1 ust. 2 uchwały nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205), odstąpienie od zasady określonej w § 1 ust. 1 tej uchwały, w świetle której jeżeli akt normatywny zawiera przepisy określające warunki wykonywania działalności gospodarczej, termin wejścia w życie tego aktu normatywnego powinien być wyznaczony na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca.

Projekt ustawy nie wymaga notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204) projekt ustawy został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Regulacja mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom

krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, s. 42), w związku z czym projekt ustawy zostanie przekazany do EBC w celu uzyskania opinii.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.